

[Zahle.]

fast, hvad der stadig har været det radikale Venstres Standpunkt i denne Sag. Det har for det første været Modstand mod Statsgaranti. Dernæst Krav om Likvidation af den gamle Landmandsbank og Oprettelse af en ikke-statsgaranteret Bank for den sunde Del af Landmandsbanken til Afbødelse af de Ulemper, Likvidationen medfører for Landmandsbankens Indskydere og Debitorer og for Erhvervslivet i det hele.

Paa det Standpunkt har vi staaet hele Tiden, og et Forslag, som skal tilfredsstillende os nu, det maa, hvis ikke noget helt nyt skulde dukke op, være en Ordning, som sætter Punktum for Statsgarantien, saaledes at den straks begrænses og altsaa ikke kan vokse og ikke kan paadrage Staten yderligere Tab, og derefter bliver Genstand for en systematisk Afvikling.

Dernæst skal Underskuddet betales. De fornødne Midler dertil maa skaffes ved et Laan. Jeg er bange for, at det er Striden indenfor Ministeriet om denne Laanesag, som har gjort, at vi er kommet i en saa uheldig Stilling, som vi nu er i. De aarlige Udgifter, som dette Laans Forrentning og Afdrag vil medføre, skal bæres af Indtægtslove, og det radikale Venstre forlanger, at disse Skatter skal falde direkte paa dem, der har den største Skatteevne.

Endelig maa vi kræve, at Likvidationen støttes ved Oprettelse af en ikke-statsgaranteret Bank, som kan træde i den gamle Landmandsbanks Sted. Det er vor Overbevisning, at ad den Vej vil Likvidationen bringe størst Udbytte og foregaa hurtigst og Statens Tab og Ansvar i saa høj Grad som muligt begrænses. Det er ogsaa for vort Erhvervsliv af den største Vigtighed, at der af den sunde Del af Landmandsbanken rejser sig en Bank, der staaer rede til at føre den gamle Landmandsbanks Virksomhed videre og til i det hele at yde Erhvervslivet Støtte og Opmuntring under de nuværende vanskelige Forhold.

Det kan naturligvis blive vanskeligt at overføre Kunder og Indskud i større Omfang fra den ene Bank til den anden, og det er givet, at Kunder kan ikke sælges eller tvinges i det Forhold, de har deres egen fri Villie. Men det er sikkert, at der i vide Kredse er en Følelse af, at de to andre store Banker her i København bør have

en nogenlunde jævnbyrdig Konkurrent. Naturligvis vil den nye Banks Ledelse have meget at kæmpe imod. Men den skal jo heller ikke komme sovende til Lykken; den maa arbejde for at vinde sig den Tillid, som giver Kunder, og som giver Indskud.

Der har jo vist sig store Vanskeligheder med at tegne en Del af Aktiekapitalen til en saadan Bank i Udlandet; men det er vist, fordi man ikke har villet gaa ind paa med det samme at optage Statslaan, og hvis Finansministeren alt for længe og stædigt har modsat sig Optagelsen af et saadant Laan, og hvis Forhandlingerne af den Grund sprængtes i England, saa er der ved fremkaldt Forelæggelsen af dette Lovforslag, som vi nu behandler, og som er uheldigt, og saa har Finansministeren ved sin Holdning for anden Gang tilføjet den danske Stat betydelige Tab; thi det kan ikke nægtes, at ved dette Lovforslags Forelæggelse er der skabt en Tilstand, under hvilken Landmandsbanken maa lide haard Fortræd.

Jeg har ingen Grund til at tro, at der har været uvedkommende Interesser med i dette. Det er maaske i selve Partiet her paa Rigsdagen, at Arbejdet med det foreliggende Lovforslag i væsentlig Grad er gjort. Men det er kun for at karakterisere Lovforslaget, at jeg siger følgende: Hvis de andre Banker vil benytte sig af den Lejlighed, som nu frembydes, paa en hensynsløs Maade, vil de kunne tage mangfoldige af Landmandsbankens bedste Kunder i den Tid, hvori dette Lovforslag foreligger for Rigsdagen. Og hvis de andre Storbanker i København skulde have skrevet et Lovforslag med deres egne Interesser for Øje, kunde de ikke have skrevet det anderledes end det, her foreligger til Behandling.

Det er klart for mig, og deri er jeg blevet bestyrket ved at læse Tomandsudvalgets Betænkning, at ingen af de Planer, som hidtil har været fremme om at fortsætte Driften af den gamle Landmandsbank, lader sig realisere, uden at Statens Garanti fortsættes paa en yderst farefuld Maade, og Planer, som er saa farlige for Staten, maa det radikale Venstre vedblivende tage Afstand fra. En anden Sag er, om noget helt nyt kan dukke op.

Forslag II er jo ikke blevet forelagt, men det er paa en saadan Maade blevet